

Aleja kralja Zvonimira 1
42000 Varaždin
MB: 0675539
OIB: 38182927268

Javna objava bonitetnih zahtjeva Vaba d.d. banke Varaždin na dan 31.12.2011.

Temeljem Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija (NN 1/2009, 75/2009, 2/2010 i 118/2011) objavljuje se na službenim internet stranicama banke www.vaba.hr/informacije_investitorima

SADRŽAJ

- I STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA
- II JAMSTVENI KAPITAL
- III PROCJENA ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA
- IV KAPITALNI ZAHTJEVI
- V KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK
- VI KREDITNI RIZIK – STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJA KREDITNOG RIZIKA
- VII OPERATIVNI RIZIK
- VIII IZLOŽENOST PO VLASNIČKIM ULAGANJIMA U KNJIZI BANKE
- IX IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

I STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik.

Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba. Kreditni rizik se može definirati kao rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci.

Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika, Banka procjenjuje kreditnu sposobnost svojih klijenata, a kako bi umanjila kreditni rizik uzima odgovarajuće instrumente osiguranja. Pored navedenog, Banka kontinuirano prati rizik da klijent neće izvršavati svoje obveze uredno i o dospijeću.

Primarna izloženost Banke kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja od komitenata. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi te po osnovi vrijednosnica koje se drže do dospeljeka i vrednuju po amortiziranom trošku predstavlja knjigovodstvena vrijednost te imovine u bilanci. Nadalje, Banka je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stavkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama.

Upravljanje kreditnim rizikom Banka provodi u skladu sa zakonskim odredbama i smjernicama Hrvatske narodne banke odnosno sukladno internim procedurama.

U postupku ocjene kreditnog rizika plasmana procjenjuje se sljedeće:

- dužnikova kreditna sposobnost,
- dužnikova urednost u podmirivanju obveza,
- kvaliteta instrumenata osiguranja.

Ocjena kreditne sposobnosti vrši se svaki put prilikom obrade zahtjeva klijenta odnosno minimalno jednom godišnje, nakon dostave godišnjih financijskih izvješća, za klijente prema kojima je Banka izložena, a nisu tijekom godine uputili kreditni zahtjev za novi rizični proizvod.

Pod kreditnom sposobnošću podrazumijeva se sposobnost klijenta da udovolji uvjetima korištenja kredita ili potencijalnih obveza i osigurava izvršenje preuzete obveze prema Banci iz svojih sredstava, na način i u roku utvrđenim ugovorom te da se u svom poslovanju pridržava zakonskih i drugih propisa.

Ocjena kreditne sposobnosti poslovnog subjekta vrši se minimalno po sljedećim osnovama:

1. Karakter dužnika
2. Kapital dužnika
3. Imovinska snaga dužnika
4. Likvidnost i profitabilnost
5. Dužnikovi novčani tokovi
6. Opći uvjeti poslovanja i perspektiva dužnika
7. Dužnikova izloženost valutno induciranom kreditnom riziku

U procesu praćenja plasmana i potencijalnih obveza kontinuirano se obavlja provjera da li postoje elementi koji mogu ukazivati na pogoršanje financijskog položaja komitenata, izloženost komitenata valutnom riziku ili povećanje rizika uslijed smanjenja vrijednosti instrumenta osiguranja.

Tržišni rizici

Izloženost tržišnim rizicima nastaje u pozicijama koje se iskazuju po tržišnoj vrijednosti, a odnosi se na vrijednosne papire i druge financijske instrumente koji se drže radi trgovanja, vrijednosne papire i druge financijske instrumente koji su raspoloživi za prodaju i pozicije iskazane u stranoj valuti.

Valutni rizik

Obavljajući devizno poslovanje Banka podliježe riziku uslijed promjene intervalutarnih odnosa, kao i promjene tečajeva stranih valuta prema vrijednosti domaće valute. Banka dnevno prati promjene u deviznoj podbilanci kroz praćenje odnosa deviznih potraživanja i obveza, a u skladu s propisima HNB o otvorenoj deviznoj poziciji.

Za mjerenje i izvještavanje izloženosti valutnom riziku Banka koristi Izvještaj o otvorenoj deviznoj poziciji (gap analiza) prema metodologiji propisanoj od strane Hrvatske narodne banke. Operativno upravljanje deviznom pozicijom unutar propisanih limita u nadležnosti je Odjela riznice koja ima mogućnost predložiti mjere za uklanjanje neusklađenosti devizne pozicije kroz smanjenje ili povećanje plasmana i depozita uz valutnu klauzulu, prodaju ili kupnju valute ili pak kroz arbitražu - prodaju jedne valute za drugu.

Sektor upravljanja rizicima na dnevnoj osnovi kontrolira poštivanje limita, a na mjesečnoj osnovi izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti valutnom riziku.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti proizlazi iz redovnog financiranja poslovanja Banke i upravljanja pozicijama. Glavne kategorije rizika likvidnosti kojima je Banka izložena su:

- rizik nemogućnosti podmirivanja obveza kao posljedica neusklađenosti priljeva i odljeva – rizik strukturne likvidnosti,
- rizik nemogućnosti prodaje ili pribavljanja likvidnih instrumenata na tržištu u primjerenom roku i po prihvatljivoj cijeni – rizik likvidnosti financijskih instrumenata.

Upravljanje rizikom likvidnosti provodi se u skladu sa zakonskim odredbama, a isto je definirano sljedećim internim aktima:

- politika upravljanja rizikom likvidnosti,
- procedura izrade stres testova likvidnosti,
- procedura za upravljanje likvidnošću Banke,
- plan za krizu likvidnosti.

Interne akte predlaže Sektor upravljanja rizicima, a usvaja ih Uprava Banke. Sukladno promjenama Sektor upravljanja rizicima predlaže i reviziju internih akata.

Cilj sustava mjerenja likvidnosti je procijeniti tekuću likvidnost Banke i njenu sposobnost podmirjenja budućih potreba za financiranjem. Banka kontinuirano unaprijeđuje kvalitetu modela i cjelokupni proces upravljanja likvidnošću nadogradnjom modela mjerenja likvidnosti i pripadajućih pretpostavki i poboljšanjem tehničke podrške i proceduralnih elemenata procesa.

Temeljni cilj politike likvidnosti jest osigurati sigurno poslovanje Banke u cilju postizanja optimalne ravnoteže između sigurnosti Banke i povrata od ulaganja dioničara. Okvir sigurnog upravljanja rizikom likvidnosti obuhvaća: strategiju upravljanja likvidnošću odobrenu od strane Uprave Banke u okviru budžeta i strateških planova, efikasan nadzor od strane Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Uprave Banke, jasno definirane odgovornosti i djelovanja sukladno utvrđenim limitima, upravljanje usklađenosti aktive i pasive s aspekta ročnosti, uspostavljen sustav procjene svih tekućih i budućih priljeva i odljeva, upravljanje strukturom pasive, a naročito u dijelu praćenja koncentracije velikih depozita, kontinuiranu izradu stres testova likvidnosti, procjenu pristupa financijskim tržištima i dostupnih sredstava pod normalnim i stresnim uvjetima i plan postupanja u kriznim situacijama.

Banka u svom poslovanju uz interni model praćenja likvidnosti obvezno prati i zadovoljava propise koji se odnose na likvidnost, a to su sljedeće mjere koje se odnose na upravljanje likvidnosti:

- propisani omjer kratkoročnih deviznih potraživanja i obveza koji se prati na dnevnoj bazi,
- obvezna pričuva – kunska,

- obvezna pričuva – devizna te
- minimalni koeficijent likvidnosti.

Cilj upravljanja sredstvima održavanja je ispunjenje regulatornog minimuma na način da se osigura minimalni trošak održavanih sredstava.

Banka koristi sljedeće modele mjerenja rizika likvidnosti:

- financiranje i strukturni pokazatelji,
- koncentracija depozita,
- sustav najava i projekcije novčanih tokova te
- stres testove likvidnosti.

Banka koristi raznolike izvore financiranja, kao što su depoziti, uzeti zajmovi, međubankarski zajmovi i dionički kapital. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u financiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih i strateških ciljeva. Različiti izvori financiranja omogućuju fleksibilnost, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i omogućavaju lakše upravljanje troškom financiranja.

II JAMSTVENI KAPITAL

Banka utvrđuje visinu jamstvenog kapitala i stopu adekvatnosti kapitala sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama (NN 117/2008, 74/2009, 153/2009- u daljnjem tekstu Zakon), Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija (NN 1/2009, 41/2009, 75/2009, 2/2010 i 118/2011 - u daljnjem tekstu Odluka) i Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala (1/2009, 75/2009, 2/2010 i 118/2011 - u daljnjem tekstu Odluka).

Na dan 31.12.2011. godine Banka je raspolagala sa 126.991 tisuća kuna jamstvenog kapitala, sastavljenog od osnovnog kapitala i dopunskog kapitala I (hibridni instrument).

Struktura jamstvenog kapitala

Jamstveni kapital	Iznos
	u milijunima kn
(a) Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	176
Rezerve i zadržana dobit	33
Rezerve za opće bankovne rizike	
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	209
(b) Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	62
Gubitak tekuće godine	13
Stečene vlastite dionice	
Nematerijalna imovina	4
Neotplaćeni iznos kredita koji je kreditna institucija odobrila za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne povlaštene dionice	1
Ostale stavke	5
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	85
(c) Ukupno osnovni kapital (a – b)	124
(d) Ukupno dopunski kapital I	3
(e) Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke (c + d)	127
(f) Ukupno odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	
(g) JAMSTVENI KAPITAL (e – f)	127
(h) Ukupno dopunski kapital II	

III PROCJENA ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

Postupkom procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala (ICAAP) Banka je razvila interni sustav i procedure koji osiguravaju dugoročno adekvatne izvore kapitala, uzimajući u obzir sve važne rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svome poslovanju.

Banka kao početnu točku procesa ICAAP-a koristi pristup I. Stupa sporazuma Basel II. te procjenjuje rizike propisane člankom 7. stavkom 4. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditnih institucija. Interne kapitalne zahtjeve Banka izračunava za rizike koji su istodobno značajni i kapitalno relevantni (za čije je pokriće potrebna kapitalna zaštita).

Banka je postupkom ICAAP-a obuhvatila slijedeće faze:

- Utvrđivanje rizika
- Mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva
- Određivanje ukupnoga raspoloživoga internoga kapitala
- Uspoređivanje ukupnog raspoloživoga internoga kapitala i potrebnoga internoga kapitala
- Uspoređivanje potrebnoga jamstvenoga i potrebnoga internoga kapitala.

Banka ICAAP provodi najmanje jednom godišnje kroz identifikaciju rizika, dok se izvješćivanje Uprave o adekvatnosti internog kapitala odvija kvartalno, a Nadzornog odbora polugodišnje. Testiranje otpornosti na stres za interni kapital provodi se najmanje jednom godišnje.

Provođenje ICAAP-a utjecalo je na provjeru primjerenosti i obuhvata internih akata vezanih uz upravljanje rizicima te primjenjenih metoda za mjerenje i praćenje izloženosti rizicima. ICAAP identificira značajne rizike kojima je Banka izložena, procjenjuje ih te pojačava svijest Banke o svom rizičnom profilu te mjerama koje bi bilo potrebno poduzeti da se što kvalitetnije iskorištava vlastiti kapital u ostvarivanju zacrtanog poslovnog rezultata.

IV KAPITALNI ZAHTJEVI

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom Standardiziranog pristupa na način kako je to propisano Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala.

U nastavku dajemo informacije o kapitalnim zahtjevima na dan 31.12.2011.

Iznosi kapitalnih zahtjeva

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
	u milijunima kn
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristupi:	
Standardizirani pristup	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	1
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
6. Izloženosti prema institucijama	1
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	10
8. Izloženosti prema stanovništvu	68
9. Izloženosti osigurane nekretninama	0
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	19
11. Visokorizična potraživanja	2
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0
13. Sekuritizacijske pozicije	0
14. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0
15. Ostale izloženosti	6
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	108
(2.) Kapitalni zahtjev za valutni rizik	1
(3.) Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom jednostavnog pristupa	14
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2. + 3.)	123

Stopa adekvatnosti kapitala na dan 31. prosinca 2011. godine izračunata kao odnos između jamstvenog kapitala i:

- ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom
 - iznosa inicijalnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike i operativni rizik pomnoženih sa 12,5
- iznosila je 12,43%, čime je Banka u skladu sa odredbama Zakona i Odluka.

V KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

Dospjela nenaplaćena potraživanja

Dospjela nenaplaćena potraživanja obuhvaćaju iznose bruto plasmana po starosti dospjele i nedospjele glavnice vezane uz nju, na nivou pojedinačnog plasmana, uključujući nenaplaćene i dospjele kamate. Ukupan iznos pojedinačnog plasmana razvrstan je u razred dospelosti najstarijeg nenaplaćenog djela plasmana bez obzira radi li se o glavnici ili kamati.

Klasifikacija plasmana u rizične skupine

Proces i kriteriji klasifikacije u rizične skupine i izdvajanje ispravka vrijednosti definiran je Pravilnikom o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza VABA d.d. banke koji je usklađen sa podzakonskim aktom (Odluka HNB-a o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka).

Banka tijekom cijelog razdoblja ugovornog odnosa procjenjuje kvalitetu plasmana i potencijalnih obveza te provodi klasifikaciju istih na temelju slijedećih općih kriterija klasifikacije:

- a) kreditna sposobnost dužnika,
- b) dužnikova urednost u podmirivanju obveza i
- c) kvaliteta instrumenata osiguranja.

U skladu s dobrim praksama za upravljanje kreditnim rizikom pri klasifikaciji plasmana Banka prilikom klasifikacije u pravilu uzima u obzir sva tri kriterija.

Iznimno, sukladno Odluci HNB-a o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza, Banka raspoređuje plasmane koji pripadaju «portfelju malih kredita» u rizične skupine na temelju dužnikove urednosti u izmirivanju obveza prema Banci i/ili kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja Banke a plasmane pojedinačno značajne izloženosti na osnovu kriterija kvalitete instrumenata osiguranja ukoliko ključni kriterij prilikom odobravanja plasmana nije bila kreditna sposobnost zajmoprimca već kvaliteta i vrijednost instrumenta osiguranja (uz obvezu kontinuiranog praćenja vrijednosti i utrživosti dotičnog instrumenata osiguranja).

Sukladno kriterijima i načinu raspoređivanja plasmana i potencijalnih obveza, koji su utvrđeni posebno za portfelj malih kredita (ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja ne prelazi na dan procjene iznos od 200.000 kn) i pojedinačno značajne izloženosti (ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja na dan procjene prelazi iznos od 200.000 kn), Banka sve plasmane raspoređuje u rizične skupine uz izdvajanje ispravka vrijednosti kako slijedi:

1. **Rizična skupina A** - novoodobreni plasmani na početku ugovornog odnosa i plasmani za koje se procjenjuje da su u cijelosti nadoknadivi – bez izdvajanja ispravka vrijednosti na pojedinačnoj

osnovi (plasmani skupine A podliježu izdvajanju ispravka vrijednosti za neidentificirane gubitke na skupnoj osnovi).

2. Rizična skupina B - djelomično nadoknadivi plasmani – **rizična skupina B** koji se ovisno o gubitku u odnosu na nominalni knjigovodstveni iznos svrstavaju u tri podskupine:

B1 – gubitak u rasponu 1% do 29,99%,

B2 – gubitak u rasponu 30,00% do 69,99%,

B3 – gubitak u rasponu 70,00% do 99,99%.

3. Rizična skupina C - nenadoknadivi plasmani sa ispravkom vrijednosti 100%.

Utvrđivanje rizičnih skupina provodi se minimalno tromjesečno po isteku kvartala. Rizične skupine za portfelj malih kredita utvrđuju se sistemski uz kontrolu Sektora upravljanja rizicima. Procjena nadoknadivosti plasmana koji ne pripadaju portfelju malih kredita provodi se kontinuirano a rizične skupine ažuriraju se minimalno tromjesečno na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

